

Założenia do ustawy o futbolu

Rozdział I Przepisy ogólne

W rozdziale I powinny znaleźć się normy prawne stwierdzające, że piłka nożna ma status dyscypliny sportu o szczególnym znaczeniu społecznym (dyscyplina narodowa). Niezbędna wydaje się deklaracja ustawodawcy, że piłka nożna w związku ze swym statusem i znaczeniem społecznym, ekonomicznym i w dziedzinie promocji Polski na arenie międzynarodowej, podlega szczególnej trosce ze strony państwa, które przy pomocy swoich organów aktywizuje inne podmioty (w tym PZPN) do należytego wypełniania zadań w dziedzinie popularyzacji piłki nożnej, wsparcia tych podmiotów w ich działaniach oraz uczestniczenia w finansowaniu futbolu, w tym infrastruktury sportowej o statusie obiektów narodowych (stadiony, ośrodki szkoleniowo-treningowe, jednostki badawczo-rozwojowe, szkoły wyższe).

Rozdział II Organizacja piłki nożnej

W tym rozdziale powinny zostać uregulowane mechanizmy organizacji dyscypliny, tj. przyznanie szczególnej roli Ministrowi Sportu, który powinien sprawować nadzór nad przestrzeganiem przepisów ustawy przez wszystkie podmioty uczestniczące w organizacji piłki nożnej. W rozdziale tym należy uregulować zasady współpracy państwa z Polskim Związkiem Piłki Nożnej, opierające się z jednej strony na poszanowaniu samodzielności PZPN, z drugiej strony nakładające szereg obowiązków, których wykonanie będzie weryfikowane przez Ministra Sportu. W szczególności należy tu wskazać na obowiązek należytej troski o reprezentacje narodowe, ze szczególnym uwzględnieniem Reprezentacji A i tzw. reprezentacji olimpijskiej (w porozumieniu z PKOl), a ponadto obowiązek zapewnienia ochrony osób uczestniczących w uprawianiu piłki nożnej przed naruszaniem ich interesów przez członków PZPN, w tym w procesie licencyjnym i procesie przejmowania członkostwa po innych członkach PZPN. W tym rozdziale należy również przyznać PZPN szczególny status jako wyłącznego organizatora rozgrywek w piłkę nożną, powiązany ze szczególną odpowiedzialnością osób pełniących kierownicze funkcje w strukturach PZPN, przy czym do rozważenia pozostaje nawet zrównanie tych osób z funkcjonariuszami publicznymi w rozumieniu przepisów antykorupcyjnych i karnych. PZPN powinien składać się wyłącznie z organizacji centralnej wyposażonej w oddziały terenowe. Członkostwo w PZPN powinno zostać ograniczone do klubów sportowych (możliwe jest regulowanie systemu federacyjnego z „samorządem” trenerów, sędziów, menedżerów i piłkarzy, lecz uregulowanie ich statusu, może wystarczyć dla prawidłowego funkcjonowania związku piłki nożnej). Ta kwestia jest dosyć istotna i winna być przesądzona jednoznacznie. Wydaje się celowe, aby ustawa wprowadziła stały komitet konsultacyjny złożony z Ministra Sportu, Prezesa PKOl i Prezesa PZPN, zadaniem którego byłoby zapobieganie powstawaniu konfliktów pomiędzy organami władzy publicznej a strukturami PZPN lub międzynarodowych organizacji sportowych (FIFA, UEFA) oraz prowadzenie ustaleń w celu opracowywania kierunków rozwoju dyscypliny w Polsce (infrastruktura, imprezy rangi międzynarodowej, obsada stanowisk w organizacjach międzynarodowych, bezpieczeństwo na stadionach, programy dla dzieci i młodzieży, etc).

Rozdział III Narodowe Centrum Rozwoju Futbolu

Postuluje się powołanie NCRF, którego elementami będą Akademia Futbolu (AF) o statusie szkoły wyższej, kształcąca kadrę menedżerską, trenerską, sędziów i obserwatorów piłkarskich oraz osoby odpowiedzialne za organizację i rozwój dyscypliny na szczeblu władz lokalnych (administracji rządowej i samorządowej) oraz w PZPN (bez względu na to jaką mu nadamy ostateczną nazwę), a także Instytut Badań nad Futbolem (IBF), jako jednostka badawcza zajmująca się opracowywaniem nowoczesnych metod szkoleniowych, badań nad rozwojem piłki nożnej, badań w dziedzinie medycyny piłki nożnej, psychologii sportu, etc. NCRF ma w założeniu być jednostką zbliżoną statusem do PAN, współfinansowaną przez państwo i PZPN.

Rozdział IV Status piłkarzy, trenerów i sędziów piłkarskich

W tym rozdziale należy uregulować wszystkie kwestie związane ze statusem prawnym osób uprawiających piłkę nożną, z rozbić na piłkarzy amatorskich i zawodników profesjonalnych oraz trenerów i sędziów piłkarskich. Regulacje te powinny przejść z poziomu wewnętrznych regulaminów (uchwał) PZPN na szczebel ustawowy z uwagi na doniosłe znaczenie tych norm dla uprawiania piłki nożnej zarówno amatorsko, jak też wyczynowo. Uregulowania te powinny być kompatybilne z regulacjami FIFA, poświęconymi statusowi ww. osób. W tym rozdziale powinny również być uregulowane kwestie transferów zawodników, także należy uzgodnić ich treść z przepisami FIFA. Pod rozwagę należy poddać również stworzenie stosownego obowiązku lokowania części zarobków piłkarzy i trenerów na specjalnym funduszu na wzór zamkniętego funduszu emerytalnego, co ma zapewnić posiadanie środków pieniężnych po zakończeniu kariery profesjonalnej.

Rozdział V Piłkarski Trybunał Arbitrażowy

Dla wszystkich sporów związanych z organizacją i uprawianiem piłki nożnej na poziomie profesjonalnym powinien zostać utworzony Piłkarski Trybunał Arbitrażowy (PTA), z wyłączną kompetencją do rozpoznawania takich sporów. Arbitrów PTA powinny wskazywać strony z listy przygotowanej przez Ministra Sportu. Do PTA można również będzie zaskarżyć każdą uchwałę lub rozstrzygnięcie organów PZPN, naruszające prawa skarżącego. PTA będzie wyposażony w prawo do wstrzymania wykonania zaskarżonej uchwały lub rozstrzygnięcia do czasu zakończenia postępowania.

Rozdział VI Odpowiedzialność dyscyplinarna w piłce nożnej

Odpowiedzialność dyscyplinarna w piłce nożnej powinna być uregulowana w zasadniczej części w wydanym z ustawowej delegacji rozporządzeniu, na wzór wielu korporacji zawodowych. W ustawie należy wskazać organ dyscyplinarny wraz ze sposobem powołania oraz zasady postępowania dyscyplinarnego (prawo do obrony, prawo do jawności dowodów, prawo do wyłączenia członków organu orzekającego, zasadę pisemności, zasadę kontradyktoryjności, etc). Organ dyscyplinarny powinien być złożony wyłącznie z prawników – specjalistów w dziedzinie prawa sportowego, powoływać ich powinien Zarząd PZPN spośród kandydatów wskazanych przez Ministra Sportu. Od orzeczenia organu dyscyplinarnego powinno w szczególnych przypadkach (w szczególności przy szczególnie surowych karach) służyć odwołanie do sądu karnego.

Rozdział VII Liga zawodowa

Ustawa powinna określać kryteria uczestnictwa w lidze zawodowej, w szczególności ze względu na istniejącą infrastrukturę sportową, stabilność finansową podmiotu ubiegającego się o udział lidze zawodowej, a także bezpieczeństwo widzów i uczestników zawodów piłkarskich. Ustawa powinna również określać status i zadania podmiotu – organizatora ligi zawodowej, a także podstawowe zasady dotyczące praw majątkowych związanych z udziałem w lidze zawodowej.

Rozdział VIII Finansowanie piłki nożnej

Z uwagi na zaangażowanie państwa w rozwój piłki nożnej jako dyscypliny niezbędne jest, aby państwo z jednej strony wspierało finansowo te aspekty związane z uprawianiem i organizacją piłki nożnej, które nie przynoszą dochodu, z drugiej strony państwo powinno stworzyć system preferencji dla podmiotów inwestujących w piłkę nożną. Preferencje te powinny także obejmować osoby uprawiające zawodowo piłkę nożną, w szczególności gwiazdy tej dyscypliny, w przypadku, gdyby związały się z krajowym klubem sportowym. Preferencje te nie powinny ograniczać się do możliwości zastosowania odliczeń podatkowych, ale powinny również aktywizować przedsiębiorców do

sponsorowania piłki nożnej w zamian za preferencyjne traktowanie np. przy udzielaniu zamówień publicznych (poprzez konstrukcję „dodatkowych atutów oferenta” w postaci referencji sponsorowanych klubów i organizacji sportowych).

Rozdział IX Przepisy karne

W związku ze szczególnym znaczeniem piłki nożnej niezbędne jest wprowadzenie przepisów karnych, związanych z bezpieczeństwem na obiektach (wraz z przyspieszonym trybem orzekania kar), korupcją w sporcie, przestępstwami związanymi z organizacją zawodów sportowych, finansowaniem piłki nożnej oraz bezprawnym wpływaniem na rozstrzygnięcia w sporach sportowych i dyscyplinarnych.

Rozdział X Zmiany w przepisach obowiązujących. Przepisy przejściowe i końcowe

W związku z obowiązywaniem ustawy o sporcie kwalifikowanym, nie uchylonych dotychczas przepisów ustawy o kulturze fizycznej oraz innych ustaw regulujących kwestie np. bezpieczeństwa imprez masowych i odpowiedzialności karnej w związku ze sportem, należy dokonać uzgodnienia tychże przepisów i wprowadzić co najmniej 6 miesięczne *vacatio legis*, wraz z uregulowaniem stanów przejściowych co do toczących się sporów i uznania orzeczeń zapadłych po wejściu w życie ustawy.